

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti neviseškai aiškus ir tikslus. Ombudsmanas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas dėl Europos Komisijos atsisakymo leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su atitiktimi biodegalų tvarumo kriterijams pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą (byla 1527/2020/DL)

Sprendimas

Byla 1527/2020/DL - **Atidaryta** 24/09/2020 - **Rekomendacijos** 08/11/2021 - **Sprendimas** 14/03/2022 - **Atitinkama institucija** Europos Komisija (Nustatytas netinkamas administravimas) |

Skundo pateikėjas norėjo gauti prieigą susipažinti su 2016–2019 m. visų naudoto kepymo aliejaus kilmės šalių sąrašu, taip pat su kiekvienais metais surinktų naudoto kepymo aliejaus žaliavų kiekiu pagal kiekvieną šalį, taikant savanoriško biodegalų tvarumo sertifikavimo schemas praneštu Europos Komisijai pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą. Komisija nurodė, kad neturi jokio šį prašymą atitinkančio dokumento.

Ombudsmenė nustatė, kad Komisija turi išsamios informacijos apie kilmės šalis ir surinktą naudoto kepymo aliejaus kiekį, kuris buvo pateiktas keliuose dokumentuose. Ombudsmenė pasiūlė Komisijai peržiūrėti šiuos dokumentus ir juos atskleisti.

Komisija nepritarė šiam ombudsmenės sprendimo pasiūlymui. Ombudsmenė padarė išvadą, kad tai, jog Komisija nebendradarbiavo su skundo pateikėju ir neatsižvelgė į jo paaiškinimus dėl dokumentų, su kuriais jis norėjo susipažinti, yra netinkamas administravimas. Todėl ji rekomendavo skundo pateikėjo nurodytu laikotarpiu peržiūrėti jos turimus dokumentus, kuriuose nurodytos kilmės šalys ir atitinkami panaudoto kepymo aliejaus gamybos ir importo kiekiai, siekiant juos atskleisti.

Komisija atmetė ombudsmenės rekomendaciją. Ombudsmenė apgailestauja dėl Komisijos nenoro išspręsti šią bylą piliečiams palankiu ir į paslaugas orientuotu būdu. Ji užbaigia bylą, patvirtindama, kad nustatė netinkamą administravimą.

Skundo aplinkybės

1. 2009 m. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje [1] valstybėms narėms nustatyti atsinaujinančių išteklių energijos gamybos tikslai. Siekiant šių tikslų, Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje tam tikrų rūšių iš atliekų pagamintoms žaliavoms, pvz., naudotam kepimo aliejui (UCO) gaminant biodegalus [2], suteikiama teisė du kartus įskaičiuoti juos į atitinkamus planinius rodiklius [3].

2. Direktyva taip pat sukurtos vadinamosios savanoriško sertifikavimo sistemos [4], kurios yra Europos Komisijos arba ES valstybių narių pripažinti privatūs subjektai [5]. Pagal šias savanoriškas sertifikavimo schemas Komisijai teikiamos metinės jų sertifikuotų žaliavų ir biodegalų gamybos ir importo ataskaitos, pavyzdžiui, UCO [6].

3. Skundo pateikėjas yra Airijos pilietis, dirbantis biokuro sektoriuje. Kad išnagrinėtų galimą sukčiavimą UCO sektoriuje, jis paprašė Komisijos suteikti galimybę visuomenei [7] susipažinti su *„2016, 2017, 2018 ir 2019 m. visų panaudotų kepimo aliejaus kilmės šalių sąrašu, kartu su kiekvienais metais pagal visas savanoriškas biodegalų tvarumo sertifikavimo schemas pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą surinktais kiekvienos kilmės šalies UCO žaliavų kiekiais, apie kuriuos Europos Komisijai pranešama pagal visas savanoriškas biodegalų tvarumo sertifikavimo schemas“*.

4. Komisija atsakė, kad, nors ji surinko tokius duomenis, ji neturi dokumento, kuris atitiktų skundo pateikėjo prašymą. Visų pirma ji nurodė, kad nepateikė jokių dokumentų, kuriais būtų galima „ištraukti“ skundo pateikėjo prašomą informaciją iš Komisijos turimų ataskaitų.

5. Skundo pateikėjas paprašė Komisijos peržiūrėti savo sprendimą (pateikti „patvirtinamąją paraišką“). [8] Jis teigė, kad net jei Komisija neturi jo prašymui būdingų dokumentų, ji saugo jo prašytą informaciją [9] lengvai prieinamu formatu, pvz., tekstine rinkmena, paprasta duomenų baze ar „Excel“ lapu, ir jai reikėtų ne daugiau kaip keletą minučių ją nukopijuoti ir pateikti jam.

6. Negavus atsakymo į kartotinę paraišką, 2020 m. rugsėjo mėn. skundo pateikėjas kreipėsi į Ombudsmeną. Ombudsmeno tyrimo grupė surengė susitikimą su Komisija ir patikrino pagal savanoriškas schemas jai pateiktų ataskaitų pavyzdžius. Tada Komisija taip pat priėmė patvirtinamąjį sprendimą, kuriame patvirtino savo pradinę poziciją.

Ombudsmeno pasiūlymas dėl sprendimo

7. Patikrinus dokumentus patvirtinta, kad Komisija turi išsamią informaciją apie kilmės šalis ir surinktą KCO kiekį, išskaidytą po kelis dokumentus. Kadangi skundo pateikėjas nurodė, kad yra suinteresuotas gauti informaciją, net jei ji nėra įtraukta į vieną dokumentą, ombudsmenas pateikė tokį pasiūlymą [10]:

8. Komisija turėtų peržiūrėti turimus dokumentus, kuriuose nurodytos kilmės šalys ir atitinkami panaudoto kepimo aliejaus gamybos ir importo kiekiai skundo pateikėjo nurodytu laikotarpiu, siekiant juos atskleisti.

9. Komisija nepritarė Ombudsmeno pasiūlymui dėl sprendimo. Komisija nurodė, kad ji neturi jokio dokumento, atitinkančio pirminį skundo pateikėjo prašymą. Taigi ji tvirtino, kad ji neatskleidė dokumentų, kuriuose nurodytos kilmės šalys, gamybos apimtys ir UCO importas, nes jie nebuvo įtraukti į prašymą. Skundo pateikėjas galėtų apsvarstyti galimybę pateikti naują prašymą, jei jis to pageidautų.

Ombudsmeno rekomendacija

10. Ombudsmenas nurodė, kad pagal ES teisės aktus dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais institucija paprašo pareiškėjo paaiškinti savo prašymą, jei jis nėra pakankamai tikslus, ir padeda pareiškėjui tai padaryti. [11] Šios nuostatos formuluotė reiškia, kad pareiškėjas turi teisę procedūros metu patikslinti prašymą ir kad institucija tinkamai atsižvelgia į šiuos paaiškinimus.

11. Savo prašyme atlikti peržiūrą skundo pateikėjas nurodė, kokios informacijos jis nori, ir nurodė, su kokiais dokumentais jis norėtų susipažinti. Ombudsmenė nustatė, kad tai, jog Komisija neatsižvelgė į šiuos paaiškinimus, prieštarauja ES administracijai taikomiems patogumo piliečiams ir paslaugų teikimo principams.

12. Nors ombudsmenė savo pasiūlyme dėl sprendimo pasiūlė Komisijai galimybę išspręsti šią bylą peržiūradama turimus dokumentus, kuriuose yra prašoma informacija, Komisija tiesiog pakartojo, kad ji neturi jokio prašymą atitinkančio dokumento. Ombudsmenė manė, kad būtų buvę naudingiau, jei Komisija būtų įsitraukusi į jos pasiūlymą, o ne paragintų skundo pateikėją pateikti naują prašymą.

13. Ombudsmenas nusprendė, kad tai, jog Komisija nebendradarbiavo su skundo pateikėju ir neatsižvelgė į jo paaiškinimus dėl dokumentų, su kuriais jis norėjo susipažinti, yra netinkamas administravimas. Ji pateikė šią rekomendaciją [12] :

Europos Komisija, atsižvelgdama į jo paaiškinimus, turėtų bendradarbiauti su skundo pateikėju ir peržiūrėti jos turimus dokumentus, kuriuose nurodytos kilmės šalys ir atitinkami panaudoto kepimo aliejaus gamybos ir importo kiekiai skundo pateikėjo nurodytu laikotarpiu, siekiant juos atskleisti.

Komisijos atsakymas į Ombudsmeno rekomendaciją

14. Komisija atmetė [13] ombudsmeno rekomendaciją.

15. Komisija pakartojo, kad ji neturi jokių dokumentų, atitinkančių skundo pateikėjo pirminę

paraišką. Be to, ji nurodė, kad skundo pateikėjas pakeitė savo kartotinės paraiškos taikymo sritį.

16. Komisija nurodė patvirtinančiame sprendime patikslinusi, kad ji laikosi pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą savanoriškų schemų pateiktų ataskaitų. Komisija taip pat paskelbė naują ataskaitą apie savanoriškų schemų veikimą [14], į kurią įtraukti duomenys apie UCO kilmę ir duomenų vertinimas. Komisija nurodė, kad ji aiškiai paragino skundo pateikėją dar kartą apsvarstyti, ar paskelbta ataskaita jau visiškai ar iš dalies atitiko jo interesus, ar jis vis dar nori pateikti naują prašymą susipažinti su jo kartotinėje paraiškoje nurodyta ataskaita.

17. Apibendrindama Komisija laikėsi nuomonės, kad, norėdamas bendradarbiauti su Ombudsmeno pasiūlymu, skundo pateikėjas pirmiausia turėtų nurodyti, su kokiais dokumentais jis vis dar norėjo susipažinti.

Ombudsmeno vertinimas po rekomendacijos

18. Ombudsmenė ir toliau laikosi nuomonės, kad Komisija neatsižvelgė į skundo pateikėjo paaiškinimus dėl dokumentų, kuriuos jis norėjo gauti dėl netinkamo administravimo.

19. Ombudsmenas pažymi, kad Komisija skundo pateikėjui teikė įvairią informaciją jo prašymo nagrinėjimo metu, taip pat ombudsmeno tyrimo metu. Savo patvirtinamajame sprendime Komisija nurodė, kad pagal savanoriškas schemas pateiktos ataskaitos neapima visų sertifikuotų medžiagų arba konkrečiai neapibūdina naudoto kepimo aliejaus, nes jos taikomos visoms žaliavoms. Tačiau susitikime su Ombudsmeno tyrimo grupe Komisijos atstovai teigė, kad Komisija turi skundo pateikėjo prašomus duomenis, nors ir ne viename dokumente. Atsakydama į Ombudsmeno pasiūlymą dėl sprendimo, Komisija nurodė, kad ji neatskleidė dokumentų, kuriuose būtų nurodytos kilmės šalys, gamybos apimtys ir importas, nes jie nebuvo įtraukti į pirminį prašymą. Atsakydama į Ombudsmeno rekomendaciją, Komisija nurodė negalinti dalyvauti ombudsmeno pasiūlyme dėl sprendimo, nes skundo pateikėjas nenurodė, su kokiais dokumentais jis vis dar norėtų susipažinti.

20. Ombudsmenas supranta, kad Komisija neturi konkretaus dokumento, kaip apibrėžta pirminiame skundo pateikėjo prašyme. Tačiau skundo pateikėjo pirminio prašymo formuluotė ir jo kartotinėje paraiškoje pateikti paaiškinimai turėjo leisti Komisijai nustatyti atitinkamus dokumentus.

21. Ombudsmenas dar kartą pakartoja, kad jei prašymas nėra pakankamai aiškus, Komisija turi kreiptis į skundo pateikėją, kad išsiaiškintų prašymą. Jei Komisija būtų tai padariusi ankstyvame etape, ombudsmeno nebūtų reikėję įtraukti.

22. Tačiau net ir po to, kai Ombudsmenas aiškiai nurodė, kad skundo pateikėjas norėjo gauti galimybę susipažinti su dokumentais, kuriuose nurodytos kilmės šalys ir atitinkami panaudoto kepimo aliejaus gamybos ir importo kiekiai, Komisija atsisakė konstruktyviai bendradarbiauti.

23. Ombudsmenas gali tik daryti išvadą, kad tai, kaip Komisija nagrinėjo šį prašymą, prieštarauja piliečių draugiškumo ir paslaugų teikimo principams. Laikydamosi ES teisės aktų dėl galimybės susipažinti su dokumentais dvasios, Komisija turėtų stengtis bendradarbiauti su pareiškėjais, kad būtų užtikrinta jų pagrindinė teisė visuomenei susipažinti su dokumentais.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą:

Europos Komisija nebendradarbiavo su skundo pateikėju ir neatsižvelgė į jo paaiškinimus dėl dokumentų, kuriuos jis norėjo gauti dėl netinkamo administravimo.

Emily O'Reilly Europos ombudsmenė

Strasbūras, 2022 03 14

[1] Direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02009L0028-20151005>
[Nuoroda].

[2] Direktyvos 2009/28/EB 17 straipsnis.

[3] Žr. Direktyvos 2009/28/EB IX priedą.

[4] Direktyvos 2009/28/EB 18 straipsnis, taip pat žr.
https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy/biofuels/voluntary-schemes_en [Nuoroda].

[5] Direktyvos 2009/28/EB 18 straipsnis.

[6] Žr.
https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy/biofuels/voluntary-schemes_en#documents
[Nuoroda].

[7] Pagal Reglamentą 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32001R1049> [Nuoroda].

[8] Pagal Reglamento 1049/2001 7 straipsnio 2 dalį.

[9] Skundo pateikėjas teigė, kad visą prašomą informaciją Komisijai renka viena organizacija

„International Sustainability & Carbon Certification“ (ISCC), kuri naudoja paprastą internetinę duomenų rinkimo sistemą. Jis pateikė nuorodą į ISCC interneto svetainę, kurioje nurodyta, kad pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą kiekviena pripažinta savanoriško sertifikavimo schema privalo kasmet siųsti Komisijai ataskaitą: <https://www.iscc-system.org/> [Nuoroda].

[10] Daugiau informacijos apie skundo aplinkybes, šalių argumentus ir ombudsmeno tyrimą žr. visą ombudsmeno pasiūlymo dėl sprendimo tekstą, kurį galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/145658> [Nuoroda].

[11] Reglamento Nr. 1049/2001 6 straipsnio 2 dalis.

Visą ombudsmeno rekomendacijos tekstą galima rasti šiuo adresu: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/145658> [Nuoroda].

[13] Komisijos atsakymą galima rasti šiuo adresu: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/152764> [Nuoroda].

[14] Ataskaitą galima rasti čia: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/86eb1ce8-11b5-11eb-9a54-01aa75ed71a1> [Nuoroda].